

ZOMAAR

ZOMAAR

Andries van Bruggen

Schrijver: Andries van Bruggen
Coverontwerp: Andries van Bruggen
ISBN: 978 94 638 6400 8
© Andries van Bruggen

Grote donkere wolken bedekten de lange asfaltweg, terwijl de zon langzaam begon te zakken. Het gekke was dat iedere dag leek te verdwijnen in het niets om daarna de volgende ochtend stralend te beginnen. Zo ook deze morgen.

Terwijl ik zachtjes de deur achter mij dicht deed om vervolgens op het zadel van mijn fiets te springen, zag ik een opmerkelijk iets. Dat iets was niet niets, en voordat ik het wist zat ik gehurkt om het te aanschouwen. Zover ik kon nagaan was het er gisterenavond niet, en dat zou dus betekenen dat het in de afgelopen nacht ontstaan zou moeten zijn. Zo vroeg in de ochtend, en zeker zo'n ochtend als deze, waren er nog onderdelen in mijn lichaam, die altijd iets later begonnen te werken als de rest.

In de verte stonden een paar stratenmakers van hun korte pauze te genieten. 'Niet van het weer,' dacht ik, want er kwamen kleine druppels van boven maar vermoedelijk van een heerlijke beker koffie. Tja, dacht ik, koffie! Dat zou de rest van mijn lichaam wel eens op gang kunnen brengen. Ik moest maar eens een 'bakkie' bij deze mensen gaan doen. Terwijl mijn rechtersoet de trapper van mijn fiets al in beweging wilde zetten, begon de linker flink te protesteren. 'Hoezo nou,' dacht ik bij mezelf, maar iets in mij begon te vertellen: 'Weet jij of die koffie misschien al uren geleden gezet is, en ondertussen flink wat van zijn aroma kwijt is? En waarom zou het koffie zijn, hele volksstammen drinken thee.' Thee ja, dat zou ik eigenlijk veel liever lusten dan koffie, het liefst met de smaak van citroenen, dus gewoon citroenthee.

Toen ik weer in de richting van de stratenmakers keek, waren zij allen al weer aan het werk en waarschijnlijk had ik langer aan de thee gedacht of aan de citroenen, dan strikt noodzakelijk was. Nee, nu kon ik ze niet meer storen, maar misschien een volgende keer. Ik zette mijn horloge gelijk op de koffiepauze van de werkers, zodat de volgende morgen de koffie of thee mij niet meer kon ontgaan.

Mijn aandacht werd weer gericht op dat iets, een ding dat sinds kort aanwezig was. Allereerst begon ik mij te ontdoen van mijn fiets, en zette

deze voorzichtig tegen de muur. Behoedzaam liep ik richting iets. Dichterbij gekomen begonnen langzaam mijn knieën een scharnierende beweging te maken, zodat mijn ogen de kans kregen het iets wat nader te bekijken. Het leek echt op niets, maar iemand moet toch iets gemerkt hebben van het ontstaan van dat iets.

Ik ging weer rechtop staan om vervolgens de burenen te raadplegen of zij iets van niets hadden gezien. Ik woonde in een lange laan met aan weerskanten te klein gebouwde huizen, althans dat vond bijna iedereen die er woonde. De tuinen die om de huizen heen waren gebouwd, hadden iets van pracht en sier, zoals eeuwen geleden gebruikelijk was. Kennelijk waren de stenen duurder geweest dan de grond, want iedere tuin beschikte over een horizon. Mijn fiets stond nog steeds tegen de muur en het leek of die wilde zeggen: 'Kom nou toch, je bent vandaag alweer te laat.' Hij kon mij echter niet van de wijs brengen, maar mijn benen begonnen op verschillende plekken een gevoel van onrust te krijgen en konden er onmiddellijk als een haas vandoor gaan.

Gelukkig voor mij beschikte ik nog over een wil en liep met korte en stevige passen naar het eerstvolgende huis. Het tuinhek, dat uit de oudheid scheen te komen, stond halfopen en het zag er naar uit dat iemand zojuist met grootste spoed de tuin had verlaten. Links en rechts om mij heen stonden grote rozenstruiken vermengd met allerlei soorten onkruid, die iedere vreemdeling het vermoeden zou geven dat hij hier te maken had met een biologische tuin. Ik wist echter wel beter. Niet dat ik voor hovenier in de wieg was gelegd, maar ik herkende de omstandigheden waardoor het onderhoud van de tuin minimaal was geworden. 'Ga toch eens helpen,' hadden mijn ouders verschillende keren gezegd. Maar nee, sinds de dood van de buurman en de vele verhalen die de ronde deden over zijn sterven, hadden mij de moed en de trek ontnomen om ooit maar iets aan die tuin te doen.

De deur leek nu niet ver meer. 'Raar toch,' dacht ik opeens, 'de ware toedracht is mij nooit door iemand verteld.' Ik keek naar de post van de deur om te ontdekken of er ergens een mogelijkheid was aangebracht om binnen kenbaar te maken dat ik buiten stond. Gelukkig, het zag eruit als een normale bel. Mijn trillende hand bewoog richting de bel. En naarmate ik dichterbij kwam begonnen mijn vingers zich meer en meer te bewegen. Een voor mij onzichtbare kracht hield mij tegen en het lukte me niet om de bel maar enigszins te benaderen. Het zweet begon nu uit alle poriën te komen. Mijn hand was nu krampachtige bewegingen aan het maken, alsof iemand mij met zijn beide handen probeerde weg te duwen. Ik slikte

en probeerde op adem te komen, terwijl mijn hart steeds harder begon te bonzen. ‘Ik moet hier weg,’ gilde ik en begon luidkeels te schreeuwen in de hoop dat iemand mij zou horen. Maar nee, ik kreeg geen antwoord. Ik kreeg steeds meer het gevoel dat er niemand was om mij te helpen. De handen hadden intussen mijn hand losgelaten en ik voelde ze langzaam over mijn borst bewegen richting mijn keel. ‘Nee, nee,’ gilde ik, ‘help mij’ en begon te huilen. ‘Niet mij, niet mij,’ gilde ik, en dacht aan het lot van de buurman die waarschijnlijk op dezelfde manier aan zijn eind was gekomen. Met een enorme ruk maakte ik mij los en voelde een stekende pijn in mijn schouder

‘Wat is er,’ hoorde ik mijn moeder in de verte zeggen. Mijn ogen gingen langzaam open en ik zag vaag haar gezicht. ‘Wat is er?’ vroeg ze nogmaals, terwijl ik haar hand over mijn hoofd voelde strijken. ‘Heb je gedroomd?’ ‘Gedroomd,’ dacht ik. Het leek wel een nachtmerrie. Zoiets had ik nog nooit beleefd. Enkele seconden bleef het stil, alvorens ik haar het verlossende antwoord gaf. ‘Ik geloof het wel moeder.’

Terwijl ik liggend op mijn rug het plafond bestudeerde, voelde ik nog steeds de pijn in mijn schouder. Mijn hoofd draaide iets naar rechts en zag langzaam de onderkant van mijn bed in zicht komen. De spiraal zag er uit alsof hele families al gebruik hadden gemaakt van dit exemplaar. Daar tussen zag ik de kleuren van de matras die uit een heel andere dimensie leken te komen. Voorzichtig begon ik iets omhoog te komen en begon meer en meer de stekende pijn te voelen. ‘Gaat het,’ zei moeder, ‘het is een behoorlijke val geweest.’ ‘Jawel,’ antwoordde ik ‘het gaat zo wel over.’ Terwijl moeder al op weg was naar beneden trachtte ik recht op te staan om vervolgens op een te kleine stoel te gaan zitten.

De zon keek intussen stralend mijn kamer binnen en langzaam begon ik me te herinneren wat er de afgelopen nacht met mij was gebeurd. Ik sprong op en te laat besepte ik dat de pijn er nog altijd was. Ineengekrompen liep ik naar het raam om te kijken of het iets nog altijd aanwezig was. Het raam stond half open en het nodigde mij uit om, het verder te ontgrendelen om mij zicht te geven op het iets. Helaas of niet helaas, het was weg.

Intussen was mijn schouder niet het enige wat in mijn lichaam protesteerde, mijn maag begon te rammelen en dwong mij naar beneden, waar het ontbijt al op mij zat te wachten. ‘Goedemorgen’ riep ik, terwijl ik de kamer binnen kwam. Waarschijnlijk was deze opmerking iets te enthousiast, want mijn familieleden keken mij aan of ze zeggen wilden: ‘Wat is er met jou aan de hand?’ Ik keek over de tafel heen en zag aan het eind mijn vader zitten die de wenkbrouwen fronste om vervolgens te vragen of ik mij

bezeerd had. Ik wilde antwoord geven, maar links en rechts van mij keken ogen die zeggen wilden: 'Net goed, het werd tijd dat jij ook eens voelde wat wij altijd voelen.'

Ik was de oudste en zeker niet de domste althans dat was mijn mening. Maar ik denk ook de mening van mijn ouders. Maar al te vaak werd ik als voorbeeld aangehaald om te tonen hoe iets wel of niet moest. Zij vertelden dat dan met veel woorden, maar in de afgelopen jaren had ik voor mijzelf een andere oplossing gecreëerd n.l. die van de harde hand. En geloof me of niet, een ieder die kleiner ofwel een heel stuk kleiner was dan ik moest het ontgelden. Zo had ik in de loop der jaren een behoorlijke reputatie opgebouwd op momenten dat mijn ouders van huis waren. Maar goed, op dit tijdstip waren wij helaas niet alleen en kon ik alleen maar grijnzen. Ik voelde echter dat mijn grote dag niet ver weg zou zijn.

Opnieuw keek ik over de tafel heen. Voor mij zat mijn vader die iedere morgen zijn maag vulde met twee boterhammen met kaas. Deze kaas moest dan oud of zeer oud zijn, anders was zijn dag al verkeerd begonnen. Dan hadden zijn collega's een iets mindere fijne dag dan dat zij dachten te hebben. Links van mij zat mijn moeder meestal te bladeren in de tv-gids om te kijken wat er die dag op tv zou verschijnen. Rechts van mij waren zoals altijd in dezelfde stoelen mijn broertjes Gehova en Gesus. Waarom zij die namen mee hadden gekregen was voor mij nog altijd een raadsel en zou wel voorgoed een mysterie blijven.

'Wat ga je vandaag doen?' zei vader op een toon van 'Kom, vertel me eens alles.' Ik antwoordde,'Zover ik het nu kan overzien, zal ik mijn dag doorbrengen op een plaats ver van hier waar het intellect hoogtij viert.' 'Hum' slaakte hij, 'je moet niet denken dat er bij een verzekeringsmaatschappij alleen maar mensen een baan hebben met een goede afgesloten schoolopleiding.' 'Ook daar zijn mensen die soms meer moeite hebben met twee maal twee dan je moeder.' 'Wel ja, haal mij er maar weer bij.' 'Je doet net of die paar jaar LTS meer is dan mijn huishoudschool.' 'Nee' zei vader 'zo bedoel ik het niet.' 'O nee, ik kan het niet anders uitleggen.' 'Wordt het mooi weer vandaag, moeder?' 'Hoezo?' antwoordde ze. 'Nou, ik twijfel aan wat ik aan zal trekken.' 'Zover ik weet niet.' 'In de loop van de dag zou het gaan regenen.' Ik at mijn boterham op en begon te hoesten. 'Je kunt hoesten wat je wilt, maar je moet toch naar je werk' zei vader.

'Hu, ik doe het niet expres, dat komt door die grote kieren op mijn kamer, je zou het eens een keer kunnen maken.' 'Wanneer en waarmee dan professor,' zei hij bits. 'Je kunt het aan de onderhoudsdienst van de woningbouw

vragen' antwoordde ik. Hij keek mij aan met een verwoestende blik van: nog één keer een dergelijke opmerking en je kunt het herstellen van die scheuren helemaal wel vergeten. Moeder was intussen van tafel weggelopen met Gesus en Gehova. Daar zaten wij. Recht tegenover elkaar. 'Wat zal ik nu eens zeggen dacht ik,' bij mezelf. Liever geen aanwijzingen meer over het onderhoud, maar gewoon een nieuw gesprek openen. 'Ga je het weekend vissen?' 'Hoezo' antwoordde hij. 'Nou, als jij gaat vissen dan heb ik wel zin om eens een keer met je mee te gaan.' Vaders ogen begonnen te stralen, mee vissen, zijn zoon mee vissen dat kon niet. Nog nooit was hij samen met zijn zoon naar de waterkant gegaan en nu bood hij het zelf aan. 'Dat aanbod sla ik niet af, jongen' zei hij op ferme toon. 'Zondagmorgen zes uur maak ik je wakker, zodat wij vroeg aan de waterkant zitten.'

In gedachten zag ik hem al aan mijn bed staan en fluisteren: 'Wouter, wakker worden, we moeten weg.' Hum, nu al dacht ik bij mezelf, ik had helemaal geen zin en draaide mij om, zodat ik weer heerlijk in kon dutten. Hij begon nu iets harder te praten en schudde mij flink heen en weer, 'Kom nou joh, het wordt anders veel te laat.' Te laat, te laat, dacht ik en met een sprong schoot ik van mijn stoel. Verdomme, ik moet naar mijn werk. Vader keek mij aan en ik zag hem denken: 'Waar is die nou mee bezig.' Maar hij zei verder niets. Met ferme stappen liep ik naar de gang om mijn jas te pakken, toen ik plotseling merkte dat ik mij niet gewassen, geschoren en aangekleed had. 'Verdomme, ook dat nog,' dacht ik en rende naar boven.

In de badkamer was het een drukte van belang. Mijn beide broertjes waren druk bezig elkaar nat te gooien, terwijl moeder constant riep: 'Ophouden met die onzin, vooruit tandenpoetsen.' 'Vooruit, ga eens opzij, ik moet erbij.' 'Dan moet je maar eerder opstaan, wij zijn nu hier bezig' zei Gehova. Moeder begreep al gauw wat er aan de hand was en zei: 'Vooruit, even ophoepelen jullie, dan kan hij er bij.' 'Goddank,' dacht ik en begon mij met een enorme snelheid te scheren. Na enkele ogenblikken was ik klaar, rende naar beneden pakte mijn jas en vloog de deur uit.

Mijn fiets waar is mijn fiets, zouden die twee hem soms weer verstopt hebben. 'Gehova, Gesus, verdomme waar is mijn fiets?' 'Tut, tut wat een drukte jongeman' zei een stem aan de andere kant van de muur. Verrek, wie zou dat nou weer zijn? Mijn fiets kon al jaren niet praten, en die stem kwam mij al helemaal niet bekend voor. 'Wie bent u' vroeg ik terwijl ik om mij heen keek. 'Ik ben wat u zoekt en wat u nooit zult vinden,' antwoordde de vreemde stem. 'O ja, wat zoek ik dan, bijdehand figuur.' 'u zoekt iets wat duizenden voor u al zochten, maar die waren blijkbaar niet in staat, net als

u, om maar enigszins in de buurt te komen, laat staan het te omschrijven.' Ik moet een trap hebben, dacht ik bij mezelf, om deze profeet te kunnen onderscheppen.

Had ik nou maar mijn fiets, dan kon ik daar op staan. Mijn fiets, waar is mijn fiets? Nu kom ik zeker te laat. Ik spreek u nog wel, vreemd figuur. Helaas, ik moet nu weg. Ik vloog naar binnen om te vragen of iemand mijn fiets had gezien. Iedereen schudde zijn hoofd wat ongetwijfeld inhield dat zij mij niet konden helpen. Vertwijfeld en geheel verbijsterd stond ik in de kamer en wilde maar één ding, fietsen. 'Pak mijn fiets maar' zei moeder, hij staat buiten voor het raam.'

'Goedemorgen, Wouter, lekker geslapen?' 'Jazeker, heerlijk en lekker lang' antwoordde ik. Na deze woorden hield de receptioniste haar klep wel dicht, dacht ik. Maar nee, ze moest zo te zien nog het een en ander aan mij kwijt. 'Er is voor je gebeld, het hoofdkantoor, ene meneer Avans.' Avans? Nog nooit van gehoord, dacht ik bij mezelf. 'En wat moet ik daarmee?' 'Even terugbellen' zei ze bits met een glimlach. 'Hier heb je het telefoonnummer.' Ik pakte de notitie aan en frommelde het in mijn zak om vervolgens de weg naar mijn kantoor te hervatten. Links, rechts en overal waar ik keek waren mijn collega's al aan het werk. Soms zag ik achter de ramen enkelen gnif-felend mijn kant opkijken om daarna hun hoofd weer snel om te draaien.

'Goedemorgen, allemaal,' dacht ik, en zette mijn weg voort. Aan het eind van de gang de laatste deur rechts daar moest ik zijn. Met een ferme zwaai deed ik de deur open en groette mijn collega's. 'Morgen allemaal, ik ben er weer!' Mijn kantoorgenoten Martin en Joke waren al druk in de weer en knikten mij welkom. Zo, eerst koffie, dacht ik en dan snel aan het werk. De koffie was vers door Joke gezet en smaakte zoals altijd heerlijk. Wat zal ik nu eerst doen? Het werk van gisteren afmaken of wachten op het werk van morgen. 'Goh, ik ben nu al druk,' dacht ik bij mezelf.

Opeens moest ik weer denken aan die meneer Avans. Waarom zou die mij nou moeten hebben? Ah, de telefoon, 'Hallo, met wie. Oh goedemorgen, meneer Avans, u wilde mij spreken.' 'Jazeker, meneer D'Alsacz of mag ik Wouter zeggen.' 'Natuurlijk gaat uw gang.' 'Wat ik namens de directie wilde vragen is of u eventueel bereid bent en interesse heeft om ons filiaal op Aruba te gaan leiden.' 'Wij zijn eens nagegaan wie er binnen onze onderneming dit karwei aan kan en stuitten daarbij op u.' 'En het zal voor uw grootvader prettig zijn om te horen dat een van zijn nazaten de zaak overzee gaat beheren.' 'Nou, ik moet wel even wennen aan het idee, maar ik zal het

in beraad nemen.’ ‘Ik kom hier zo snel mogelijk op terug, meneer Avans.’ ‘Mooi dan wachten wij rustig uw antwoord af. Tot ziens, Wouter.’

In gedachten zag ik al fantastisch mooie witte stranden met een azuurblauwe zee, en mijzelf geheel omringd door de mooiste vrouwen van het eiland. De wind zuchtte langs de bomen en boven mij zag ik alleen maar een stralende blauwe lucht. Hier en daar een kleine witte wolk die mij aan iets deed denken, maar ik wist niet zo gauw wat. Het leek wel een beetje op het iets van vanmorgen, maar het zou ook iets anders kunnen zijn. ‘Wouter neem je nu eens een keer die telefoon op’ snauwde Joke. O ja, verdomme de telefoon. ‘Hallo, met Wouter D’Alsacz’ ‘Ja, hier met Evans, wat is dat verdorie voor onzin om de achternaam van onze oprichter te gebruiken. Daar hoort u meer van. En waarom duurt het zo lang voordat die telefoon wordt opgenomen.’ Geschrokken en pas beseffende wat er aan de hand was, begon ik stotterend te antwoorden. ‘Ik ke wa-s eeven beezig, wat kan-nik voor u doen.’ ‘u kunt niets voor mij doen. Daar is het al veel te laat voor. Alleen voor u zelf zijn er nog vooruitzichten om iets te bereiken.’

Opeens besepte ik wie ik aan de lijn had. Dit was meneer Evans, het hoofd van de personeelsadministratie. De receptioniste had het kennelijk verkeerd verstaan en een verkeerde naam opgeschreven. ‘Meneer Bellaards ik weet niet of het u opgevallen is, maar ons in ieder geval wel.’ ‘Heeft u deze maand niet iets opmerkelijks op uw bankrekening gezien.’ ‘Nee,’ antwoordde ik, op mijn bankrekening gebeurt eigenlijk niets bijzonders! Het enige bijzondere, en wat mij regelmatig opvalt, is dat het bedrag wat u stort lang niet toereikend is voor alles wat er af moet.’ ‘Nou, daar moet u afgelopen maand geen moeite mee hebben gehad,’ klonk het opeens hard door de hoorn. ‘Hoe bedoelt u?’ ‘Ik bedoel meneer Bellaards!, en de toon werd nu nog harder, dat er teveel op uw rekening gestort is. Ik voelde dat mijn bloeddruk begon te stijgen en dat mijn gezicht zich langzaam begon aan te passen aan het avondrood.

‘Hoe kom ik hieruit,’ dacht ik bij mezelf. Het was inderdaad waar dat ik meer op mijn rekening had gekregen dan normaal, maar een beetje meer, en dat maakte deze maatschappij toch niets uit. ‘Nou, wat hebt u hierop te zeggen?’ bromde Evans. ‘Nou, ik dacht dat ik een tussentijdse verhoging had gekregen’ antwoordde ik. ‘U begrijpt, meneer Bellaards dat dit iets meer dan een normale verhoging zou moeten zijn, en er zit mij in dit geval niets anders op, dan dit met de directie op te nemen.’ Zonder te antwoorden legde ik de telefoon op de haak en zat wat verdwaasd om mij heen te kijken. ‘Is er iets?’ vroeg Joke. Moet ik hierop antwoorden? Nee, en draaide mijn gezicht

de andere kant op en hield mijn adem in. ‘Nou, als je er niet over wilt praten, dan bekijk je het maar. Nadat ze dat gezegd had, voelde ik haar ogen niet langer meer op mij gericht en ik begon zowaar weer te ademen.

Langzaam begon ik te beseffen wat zojuist gebeurd was. Mijn langste tijd zal ik hier wel gehad hebben. Gedwongen ontslag, daar kon ik toch niet mee thuis komen. Waarom had ik niets gezegd van het teveel ontvangen bedrag. Hoe kon ik zo naïef zijn om te denken dat niemand hier iets van zou merken. Terneergeslagen bekeek ik mijn bureau. Wat ging ik dit missen. Een mooiere plek als deze was er niet. Wat moest ik hierna gaan doen. Geen mens zou mij weer willen hebben.

‘Goedemorgen,’ klonk het opeens, terwijl de deur met een ferme zwier open ging. In de deuropening stonden twee mannen in lange regenjassen. Ze zagen eruit alsof ze zo uit een politiefilm waren gestapt, stoer en met brede schouders en met een grijns van wie doet ons wat. Het kon niet anders of deze twee kwamen voor mij. Dat het zo snel zou gaan, had ik toch niet gedacht en verwacht. Het leek wel of die Evans eerst deze mensen had gebeld alvorens mij in te lichten. Wie van u is Wouter Bellaards? Dat ben ik, en wie bent u dan wel? ‘Wij zijn van de politie,’ antwoordden zij beiden tegelijk. ‘Kunnen wij u even alleen spreken.’ Alleen, dacht ik, waarom alleen, mijn kantoorgenoten hadden van het vorige gesprek vast iets gehoord. En anders werden zij wel op een andere manier op de hoogte gebracht. Nou, dat hoefde niet voor mij, ik had voor hen beiden niets te verbergen. Het lijkt ons toch beter dat wij een ander plekje voor ons gesprek zoeken. Vooruit dan maar, dacht ik en zei: ‘Wilt u mij maar volgen.’ Aan het eind van de gang op onze afdeling was een klein kantoortje dat door niemand verder werd gebruikt. Dat leek mij wel een geschikte plaats. Terwijl wij gedrieën naar binnen stapten, vroeg ik of de heren koffie wilden, maar geen van beiden had trek.

‘Meneer Bellaards,’ begon de oudste, ‘de reden van onze komst is buitengewoon triest.’ We zullen direct maar zeggen waar het om gaat: uw vader is vanochtend overleden. Ik keek de beide heren aan en wilde iets zeggen maar ik kon het niet. Mijn vader overleden, hoe was dat nou mogelijk? Vanochtend had ik hem nog gezien, achter zijn krant, terwijl hij zijn brood met kaas opat. Dus wat kon er dan nog verkeerd gaan? Vertwijfeld keek ik om mij heen. Had ik dat van dat salaris dan alleen maar gedroomd? Blijkbaar wel. Het duurde enkele minuten, voordat de mededeling goed begon door te dringen. ‘Hoe is het gebeurd?’ ‘Voor zover wij over de toedracht hebben gehoord, is hij met zijn fiets onder een lesauto gekomen, en was op slag dood.’

‘Heeft hij nog iets gezegd?’ Terwijl de laatste letter uit mijn mond kwam, begreep ik deze overbodige vraag. De heren tegenover mij reageerden er nauwelijks op. ‘Het lijkt ons beter dat wij u nu naar huis brengen, zodat u uw moeder kan bijstaan.’

‘Goed,’ antwoordde ik, en liep terug naar kantoor. ‘Ik ben er een paar dagen niet,’ brulde ik in de richting van Martin en Joke en nam mijn jas over mijn arm. Aan hun gezichten kon ik zien dat ze het allebei niet begrepen, maar het nieuws zou vanzelf wel de ronde doen.

Terwijl ik langzaam tussen de beide mannen het kantoor verliet, rolden er dikke tranen over mijn wangen en had ik mijzelf niet meer onder controle. Voorzichtig liepen wij de trap af om vervolgens in de klaarstaande dienstauto te stappen. Een van de mannen deed voor mij de deur open, terwijl de ander zich achter het stuur nestelde. Nadat ook de tweede agent was ingestapt, gingen wij richting huis. Heel vroeger wilde ik altijd al politieagent worden en droomde ik ervan om met een auto voorzien van loeiende sirenes en zwaailichten door te stad te scheuren. Had ik maar niet gedroomd ‘Dromen komen altijd uit,’ hoor ik mijn vader nog zeggen.

Het kantoor lag niet ver verwijderd van ons huis, zodat wij al snel de ouderlijke woning in de verte zagen opdoemen. ‘Vreemd, dacht ik,’ deze dag die al eigenaardig was begonnen, krijgt nu ook nog eens een verschrikkelijk einde. Zou het dan toch te maken hebben met dat iets? Peinzend keek ik voor mij uit terwijl de auto voor het huis stopte. Met een ruk zwaaide ik het portier open en stapte de auto uit, om vervolgens mijn moeder die al voor de deur op mij stond te wachten in mijn armen te nemen. Terwijl ik mijn armen om moeder heen deed, barstten wij samen in tranen uit. Snikkend en brullend riep moeder; „Waarom... waarom.....het was zo’n lieve man”. Gesus en Gehova stonden beiden aan moeders rok te trekken. Zij begrepen er niet veel van, maar door het gebrul van mij en moeder begonnen zij ook te huilen.

Nadat wij zo tien minuten hadden gestaan, tikte een van de agenten mij op mijn schouder. Ik draaide mij gelijk om en keek hem recht in de ogen. ‘Kunnen wij gaan?’ Ik knikte en de agenten stapten hierna in de auto en reden weg.

Ik maakte mij los van moeder en liep langzaam verder de woning in. Aan de linkerkant van de gang stonden twee hengels klaar. Vader had direct na het ontbijt de visspullen voor het komende weekend klaargezet. Zou dat de oorzaak van het ongeluk kunnen zijn. Te laat van huis, niet opletten en

hups onder een lesauto. Nee, een hengel zal ik van mijn leven niet meer vastpakken, nooit meer.

Terwijl ik verder het huis in liep, begonnen allerlei dingen door mijn hoofd te spelen. Hoe moet het nu verder, verdienen ik genoeg geld om moeder en de kinderen te verzorgen? 'Ik ben wat u zoekt en nooit zult vinden.' Ook dat flitste weer door mijn hoofd. Vertwijfeld keek ik om mij heen. Wat nu, wat nu? Moeder staarde naar buiten en zuchtte diep. Mijn beide broertjes waren al weer druk aan het spelen. Iets is nu niets, was dat nou de boodschap van hedenmorgen. Ik kon het nog niet geloven. Droomde ik nu maar, en begon mijzelf flink te knijpen. 'Au,' dat deed zeer, nooit geweten dat dat zo zeer deed. Ik nam mij onmiddellijk voor om in de toekomst de tweeling hiervoor te behoeden. Helaas, ik droomde niet en alles om mij heen was werkelijkheid.

'Hoe en waar is het gebeurd, moeder?' vroeg ik. 'Het is op de hoek Jan Leostraat – Kees Wimstraat gebeurd. Je vader wilde rechtdoor en een personenauto ging rechtsaf en heeft hem toen geschept.' 'Was hij direct dood' vroeg ik vervolgens. 'De politie zei van wel. De wielen van de leswagen gingen over zijn borst.' Ik kon alleen maar hopen dat het inderdaad op deze manier gebeurd was. Misschien hadden ze het hele verhaal verzonnen. Het op deze wijze verteld om de pijn voor ons allemaal wat te verzachten. De waarheid, als die er al was, zou altijd wel verborgen blijven.

'Waar ligt hij moeder?' Zij antwoordde met flinke snikken terwijl haar tranen over haar wangen rolden: 'In het Oude-Lieve-Vrouwegasthuis.' Vreemd, wat moet een man als mijn vader in een vrouwengasthuis, dacht ik en begon mij af te vragen of dit nu de werkelijkheid of een droom was. Het bleef in mijn hoofd spelen, het ging er niet meer uit. Wie brengt nou in hemelsnaam mijn vader naar een vrouwengasthuis. Ik keek om en staarde naar buiten.

Iets deed mij denken dat hier iets niet klopte. Ik liep langzaam naar het raam en keek met dichtgeslagen ogen naar de muur achter ons huis. Was dat mijn fiets of was dat het iets. Het iets wat ik maar niet thuis kon brengen terwijl ik thuis was. Deze wel zeer eigenaardige dag was begonnen met iets om uiteindelijk in niets te eindigen. Ik liep terug de kamer in, en iets in mij begon dieper en dieper over mijn vader en het vrouwengasthuis. Waar kwam de combinatie vandaan of was dit louter toeval? Iets in mij sputterde tegen en begon te fluisteren: 'Je vader hoort daar, hij is daar altijd in gedachten geweest en zou niets liever willen dan om daar te wonen.' Langzaam begonnen mijn ogen zich te openen om weer terug te keren naar

de werkelijkheid. 'Toeval, louter toeval, dat moest het zijn.' In alle mortuaria was natuurlijk geen plaats en hebben zij hem toen naar het Gasthuis gebracht. Buiten werd het al donker en ik vroeg mij af, wanneer wij naar vader zouden gaan. Moeder liep al druk heen en weer en de tweeling liep er al op hun paasbest bij. Wanneer gaan we, moeder? Zo meteen, zodra de taxi is gearriveerd antwoordde zij. 'De taxi, de taxi, zijn wij plotseling rijk geworden,' vroeg ik mij af.

De taxi reed voor en de tweeling wilde als eerste instappen. De een gaf aan de ander geen enkele ruimte, zodat beiden na twee minuten nog steeds voor het portier stonden. 'Ga eens weg bij die deur,' snauwde ik tegen ze. Geschrokken van mijn stemverheffing vlogen beiden opzij om ruimte voor mij te maken. 'Jij eerst moeder,' en ik hield de deur voor haar open. Daarna kwam de tweeling en ten slotte stapte ik voor in. De tweeling was uitzinnig. Nog nooit hadden zij in een auto gezeten, laat staan in deze prachtige limousine. Het besef dat vader dood was drong niet tot hen door. Moeder had het al gezegd, zij zijn te jong om het te beseffen. De taxi reed rustig door de stad rekening houdend met de gevoelens van de inzittenden.

Eenmaal aangekomen bij het Gasthuis rekende moeder af met een kleine fooi. 'Waar doe je dit van moeder?' vroeg ik. Zij beantwoordde mijn vraag niet en liep met grote stappen het Onze-Lieve-Vrouwegasthuis in.' Toen wij na het betreden van de trap de hal in gingen, kwamen wij in een grote ruimte. Een enorme hal wuifde ons tegemoet. Links en rechts, overal stonden kleine groepjes meubelen. Opeens zag ik een van die meubelen bewegen. Hij ging van links naar rechts en van rechts naar links. Ik dacht daar moet ik meer van weten en ging op onderzoek uit. Eenmaal aangekomen bij het meubelstuk begon ik te huiveren. Want zowel links als rechts lagen hengels met daaraan grote vissen. Vissen met enorme tanden die elk moment mij konden gaan bijten. 'Wat moet ik doen' dacht ik, rennen? Nee, rennen is volgens mij nu te laat, ik bedacht een snelle oplossing. Aan het eind van de gang stond een aantal niet zo jonge bejaarden met elkaar te praten. Althans, dacht ik zo te zien.

Ik schatte de afstand en de snelheid van de vissen in en als ik snel zou handelen, dan zou het mij wel lukken. Een van de vissen had mij opgemerkt en maakte een enorm geluid. Op het volgende moment keken de anderen op en keken allen in mijn richting. 'Geen tijd meer te verliezen' dacht ik en rende naar het eind van de gang. Geschrokken stoven de bejaarden uiteen en vielen over elkaar heen. De eerste vis bedacht zich geen moment en stortte zich op de eerste bejaarde vrouw, die vooraan in het gangpad lag. Zijn

grote tanden zetten zich in haar dij en de vrouw gilde het uit. Bloed spoot alle kanten op en de muren werden in enkele seconden van wit naar rood. De overige vissen roken de geur van het bloed en aarzelden geen moment. Binnen enkele seconden was de vrouw overdekt. Doordat de vissen gelijktijdig de vrouw aanvielen kreeg de rest van de vrouwen de kans om op de vlucht te slaan. Na opgekrabbeld te zijn vlogen zij alle kanten op. Een daarvan ging zo snel te werk dat zij de trap naar de onderliggende kelder vergat en met veel lawaai naar beneden stortte. Gillend smakte zij op de grond, waar niemand was om haar te helpen.

Intussen was ik de gang uitgelopen en via de trap een verdieping hoger gekomen, Vanuit deze plek had ik een prachtig uitzicht op wat beneden gebeurde. Plotsklaps vlogen alle deuren open en miljoenen vissen renden naar binnen. Rode, groene met enorme bekken en tanden als staal begonnen alles te verslinden wat maar in de weg lag. Alle meubelen en bejaarden waren binnen enkele seconden verdwenen. Zoekend keken zij van links naar rechts en van rechts naar links. Waarschijnlijk waren deze vissen twee dimensionaal en konden zij mij niet ontdekken.

Ik was echter gevangen op de eerste etage en zocht naar een oplossing. Vissen op het droge, misschien kunnen zij niet tegen water. Ik begon mijn kansen af te wegen en was al op zoek naar de brandslang. Hierboven blijven zitten had geen zin en ik draaide de kraan open. De vissen begonnen acuut te gillen en stoven uiteen. ‘De kraan nog wat meer open,’ dacht ik en deed het meteen. Terwijl ik bukte om de kraan verder open te draaien, kreeg ik een geweldige klap tegen mijn kop die mij bijna deed wankelen. ‘Wat doe je,’ schreeuwde moeder en ik keek om mij heen, De vissen waren verdwenen en in de plaats daarvan stonden een aantal bejaarde vrouwen druipend van het water te gillen. ‘Jongen, wat ben je aan het doen, dat zijn geen dingen om mee te spelen.’ Verontschuldigd vervolgde moeder haar weg.

‘Goedemiddag,’ zei zij tegen de mevrouw achter de receptie. ‘Goedemiddag,’ antwoordde zij en vroeg of zij haar kon helpen. ‘Ik kom voor mijn man die hier opgebaard ligt,’ antwoordde zij. De receptioniste had vervolgens geen enkel woord meer nodig en drukte op een knop. ‘Misschien wilt u even wachten, er komt zo iemand bij u. Hierop liep moeder naar een van de vele banken die uitnodigend klaar stonden. Op het moment dat zij wilde gaan zitten, zag ik een van de vissen achter de kussens vandaan komen. ‘Niet doen, niet doen,’ gilde ik. Geschrokken sprong moeder overeind en keek om haar heen. Er was niets te zien. Alleen de tweeling was in de buurt.

‘Wat is er toch met jou aan de hand jongen? Ik denk dat het tijd wordt om eens bij de dokter langs te gaan Vind je zelf ook niet?’ Op dit moment verwachtte zij van mij een antwoord, ja of nee. Als ik ja zou zeggen stond ik morgen op het eerste spreekuur bij de dokter en bij nee zou er wel eens een discussie kunnen volgen. Ik koos voor de makkelijkste manier en zei ja. Misschien had zij wel gelijk en was een bezoek aan de dokter nodig. Misschien dat dit alles kwam door dat iets. Dat iets was tenslotte niet niets en ik besloot nog wat meer om mij heen op te letten of ik iets meer van dat iets kon ontdekken.

Even later kwam er een lange magere vrouw van ongeveer zeventig jaar naar ons toelopen. Zij droeg een lang zwart gewaad met aan het uiteinde van haar mouwen goud geborduurd stiksels. Op haar hoofd stond een klein smal mutsje dat ieder moment af kon vallen. Haar gezicht was in plooiën getooid en haar ogen keken ons strak aan. ‘Hallo,’ zei ze ‘bent u mevrouw Bellaards?’ ‘Ja, dat klopt,’ zei moeder. ‘Wilt u mij dan maar volgen’ vroeg zij vervolgens. Mijn moeder stond op en de tweeling liep achter haar aan. ‘Kom, Wouter, kom ‘scheen zij te roepen, maar haar geluid leek te verdwijnen in de lange gang die voor ons lag.

‘Wat een eind dacht ik,’ terwijl ik de gang doorliep. Op de grond waren vloertegels aangebracht en de wanden waren mooi wit gepleisterd. Onbewust begon ik de tegels te tellen. Tien in de breedte en bij iedere stap drie tegels verder. Ik keek achterom om in te schatten hoeveel stappen ik al had afgelegd. Ik schatte het op tien. Vervolgens begon ik wat sneller te stappen, want moeder was met die vrouw al een eind verderop. Tien, twintig, dertig stappen maal tien, ik had inmiddels al de 300 tegels bereikt.

De gang veranderde van vorm en het aantal tegels in de breedte was niet altijd wat het geweest was. Wat zal ik doen: stoppen of doortellen? Een moeilijke keus. Als ik nu zou stoppen zou ik nooit te weten komen, hoeveel tegels er nu op de grond zouden liggen. Ik besloot echter om niet te stoppen maar gewoon door te tellen. De gang maakte een knik en vervolgens een bocht. Terwijl ik de vloer stond te bestuderen, kwam er aan het eind van de gang een geluid op me af. Het klonk bekend, maar ik kon het nog niet helemaal thuisbrengen. Iets in mij sputterde tegen en begon te fluisteren: ‘Je vader hoort daar, hij is daar altijd in gedachten geweest en zou niets liever willen dan om daar te wonen.’

‘Schiet op, schiet op,’ dacht ik, ik kan toch niet sneller tellen, en keek vervolgens naar de grond. Waarschijnlijk had moeder dit gezien en met veel lawaai hoorde ik haar op mijn aflopen. ‘En nu is het afgelopen siste

zij,' en trok mij aan mijn armen. Ik begon te spartelen en riep: 'ik ben nog niet klaar.' Daar had zij geen boodschap aan en sleurde mij verder de gang in. Plotseling stonden wij stil voor een kamer. De oude vrouw keek mij aan met een scherpe blik en haar ogen priemden in mijn gezicht. De tweeling stond tussen mijn moeder en de oude vrouw in en had het moeilijk om het lachen te verbergen. 'Zul je nou stil zijn Wouter,' vroeg moeder, 'hier achter ligt je vader.' 'Ja, moeder' antwoordde ik en keek naar de punten van mijn schoenen. Deze waren vaal en ongepoetst.

'Bent u er klaar voor?' zei de vrouw op een rustige toon. Terwijl zij dit zei keek zij streng naar mij en naar mijn broertjes. 'Ja, ik ben er klaar voor' antwoordde ze, waarop de vrouw de deur langzaam open deed. Moeder liep als eerste de kamer binnen met de tweeling in haar kielzog en ik daarachter. Achter mij hoorde ik de deur langzaam dicht gaan. De vrouw was niet mee naar binnen gegaan en had ons alleen gelaten. Het vertrek was schemerig. De ramen waren bedekt met een vitrage waar het licht slecht doorheen kwam. Aan het plafond hing een kleine lamp die het duister niet in licht kon omzetten. De muren waren net zoals de rest van het gebouw wit gepleisterd, met hier en daar een klein schilderijtje. Aan het eind van de kamer stond een draagbaar met daarop een houten kist.

Links en rechts van de kist stonden twee enorme kaarsen. Het schijnsel van de kaarsen deed een macaber licht vallen op de kist. Langzaam schuifelde wij naar voren, terwijl moeder begon te snikken. Bij de tweeling was nu het lachen veranderd in een diep stilzwijgen en zij keken elkaar aan. De blik in hun ogen sprak een diepe taal. Er wordt wel eens verteld dat tweelingen alles van elkaar voelen en diep in elkaars ziel kunnen kijken. Op dit moment zag ik dat dit volstrekt waar was. Hun gelaatsuitdrukking was geheel identiek aan elkaar. Bij Jesus rolde de eerste traan uit zijn linkeroog en op hetzelfde moment gebeurde dit ook bij Gehova. Zij hielden elkaar stevig vast en smolten ineen. Jesus en Gehova waren nu één geheel en liepen naar de kist.

Ik probeerde mijzelf groot te houden maar hoorde de stem van mijn moeder die zei: 'Laat je gaan, je mag gerust je verdriet tonen.' Nadat zij dat had gezegd, rolden de waterlanders over mijn wangen en was er in de kamer niets anders te horen dan ons verdriet. Dichter bij de kist aangekomen, zag ik mijn vader liggen. Op zijn rug in zijn enige kostuum. Wat gek, begon ik te denken. Waarom zijn mooie pak? Waarschijnlijk vond moeder dit mooier dan de gebruikelijke kleding die hij droeg. Tenslotte zouden er nog vele anderen komen om afscheid van hem te nemen.

‘Wat ligt hij er mooi bij moeder,’ zei ik. Moeder knikte en pinkte een traantje weg, ‘Ja wat is hij toch knap,’ antwoordde zij. Minutenlang bleven wij staren zonder een woord met elkaar te wisselen. De tweeling had nog niet veel gezegd maar bleef angstvallig stil totdat Gesus vroeg of hij in de hemel was. ‘Vader was een goed mens,’ antwoordde moeder. ‘Hij stond altijd voor anderen klaar; indien er een hemel bestaat dan is je vader daar zeker.’ Zij streek hem door zijn haar en zei: ‘Wij moeten afscheid nemen, het is de hoogste tijd.’ Moeder kuste vader, waarna wij hetzelfde deden. ‘Vreemd, zo’n koud gezicht’ dacht ik, toen mijn lippen zijn huid aanraakte. Hierna liepen wij de kamer uit. Eenmaal in de gang aangekomen stond de oude vrouw op ons te wachten. ‘Willen jullie wat drinken vroeg ze?’ Graag, antwoordden wij en liepen haar achterna.

Eenmaal aangekomen in de hal met banken begonnen de rillingen over mijn lijf te lopen. Ik dacht weer aan de vissen die zich hier verstopt hadden. Ik keek goed om mij heen en zag niets, dus ook niets om te vrezen. Wij gingen zitten, waarna de oude vrouw terugkwam met een dienblad met grote kommen thee. Terwijl ik de kom met beide handen van het dienblad afhaalde, keek ik in mijn thee. Zag ik het goed, zag ik iets bewegen? Ik trok de kom wat dichterbij mij toe en deed alsof ik begon te drinken. Terwijl ik deze beweging maakte, zag ik waar ik al zo bang voor was: de kom was vol met vissen en in het midden dreef iets. Ik trachtte te ontdekken wat het was maar ik kwam niet veel verder. Als ik zou willen weten wat het is, zou ik het nu moeten pakken. Ik schatte mijn kansen in. Wanneer ik snel zou zijn dan hadden de vissen geen enkele kans om mij te pakken. ‘Nu of nooit,’ dacht ik en stopte mijn vingers in de kom. ‘Au, au,’ gilde ik en liet de kom uit mijn handen vallen.

‘Jongen, wat doe je nu? Kom gauw mee, riep de oude vrouw ‘en stop je vingers onder de koude kraan.’ Terwijl zij langzaam de kraan opendraaide, kwam het eerste water op mijn vingers terecht. Even eronder houden, dan valt het hopelijk mee. Gelukkig voor mij bleek na enige minuten dat de schade niet groot was. Een lichtrode plek verraadde waar het hete water mijn vingers had aangeraakt. ‘Jongen, wat is er toch met jou aan de hand?, vroeg moeder. Ik keek haar aan en was niet in staat om haar te antwoorden.’ Je moet nodig eens naar de dokter’ terwijl ze dat zei, draaide zij zich om naar de oude vrouw om zich te excuseren. ‘Wil je misschien een nieuwe kop thee?’ vroeg de oude vrouw. ‘Nee, dank u wel,’ antwoordde moeder, ‘het is de hoogste tijd dat we gaan.’

Eenmaal buiten gekomen keek ik eerst goed om mij heen. Geen vissen of andere rare dingen in het zicht. De kust is veilig. ‘Hoe gaan wij terug?’, vroeg ik aan moeder. ‘Met de taxi precies zoals wij gekomen zijn.’ Enkele minuten later arriveerde de taxi. Achter het stuur zat een klein gedrongen mannetje met een zeer brede grijns op zijn gezicht. Ik dacht even dat ik de persoon herkende, maar bij nader inzien toch niet. Terwijl moeder en de tweeling achterin stapten nam ik voorin plaats. ‘Waar gaan we heen?’ vroeg de chauffeur. ‘Wat dacht u van Hawaï, Spanje of de Maasstraat 21?’ In gedachte zag ik de chauffeur denken. Waarschijnlijk had hij dit al vele malen gehoord en kon hij er niet meer om lachen. ‘Maasstraat 21 neem ik aan?’ ‘Jawel,’ antwoordde moeder vanaf de achterbank.

De taxi stooft weg en zette koers naar huis. Vreemd, zo zit je nooit in een taxi en nu al twee keer op een dag. De hele dag was al raar. Vanochtend gek begonnen, met een eind dat zelfs ik niet had kunnen dromen. Terwijl de taxi voortgleed door de stad, liet ik alles nog eens de revue passeren. Ik rilde bij de gedachte dat dit niet het laatste zou zijn, maar dat mij nog veel meer te wachten stond. Eenmaal aangekomen bij ons huis betaalde moeder de taxichauffeur en gingen wij naar binnen. De hengels stonden nog steeds troosteloos in de hoek tegen de muur. Nooit zouden deze meer gebruikt worden, zeker niet door mij. Het was ondertussen zeven uur geworden. Tijd voor de tweeling om naar bed te gaan. Tja, en nu? Wat een dag, wat een dag. Zo heb je een vader en zo is hij er niet meer. Hengels, vissen, vreemde figuren, veel te veel voor een mens.

‘Om acht uur komt hij,’ riep moeder vanuit de keuken. ‘Wie, moeder?’ antwoordde ik. ‘De begrafenisondernemer, tenslotte moet er het een en ander geregeld worden.’ Ze kwam uit de keuken met een bord boterhammen. ‘Kom, eet wat, je zult wel honger hebben.’ ‘En de tweeling, hebben die al gegeten?’ vroeg ik. ‘Ja, voordat wij naar je vader gingen.’ Ze liep terug naar de keuken en kwam terug met twee bekers melk. ‘Tja, jongen, ons leven is in één ogenblik veranderd, maar wij moeten verder, zou je vader zeggen. De laatste woorden kwamen langzaam binnen, en in gedachte zag ik mijn vader naar zijn fiets wandelen. ‘Zijn fiets, waar is zijn fiets en waar is de mijne?’ flitste door mijn hoofd. Ik sprong op en rende naar buiten. Daar tegen de muur stond hij. Hoe kan dat nou, vanochtend was hij toch weg. Behoedzaam sloop ik naar mijn fiets, verdacht op ieder geluid dat te horen zou kunnen zijn. Maar er gebeurde niets, helemaal niets. Was er dan toch niets? Zou ik gedroomd hebben en was het een teken dat het een rare

dag zou worden. Langzaam begon ik achter mijn oor te krabben en begon te peinzen. Zou moeder gelijk hebben, moest ik naar de dokter, of heeft iedereen het mis en is het waar. ‘Wat is waar?’ hoorde ik moeder vragen. Geschrokken door haar stem keek ik op en zag haar voor mij staan. ‘Niets moeder, niets is waar, maar was het maar waar.’ Moeder keek mij aan met een niet begrijpend gezicht.

‘Vertel het mij, als je dingen ziet of hoort. Ik zal je niet uitlachen, maar proberen je te begrijpen, zodat wij het samen kunnen oplossen.’ Terwijl ze dit zei rolden de tranen over haar wangen en ze begon te snikken. ‘Nooit, nooit kan ik hem meer aanraken, nooit, nooit zal ik met mijn handen zijn haar kunnen strelen, nee nooit meer,’ en zij barstte in tranen uit. Ik stond op en sloeg mijn armen om haar heen.

‘Armen, armen,’ dacht ik zouden wij echt binnenkort bij de armen horen. ‘Pa verdiende niet zoveel, maar genoeg om ons allemaal te eten te geven. Mijn gedachten gleden langzaam weg en ik zag ons al met zijn vieren buiten in de kou staan. Het armenhuis, dat zou het worden. Nee, dat nooit, nooit zal ik het zover laten komen.

‘Het gaat wel weer,’ zuchtte moeder en ik liet haar los. Samen droogden wij onze tranen en gingen aan tafel zitten. Het was intussen al half acht. De tweeling sliep nog niet en was nog volop aan de gang. ‘Laat ze maar,’ zei moeder. Terwijl zij deze woorden sprak, voelde ik de spanning in mijn hand afnemen. ‘Nee, slaan zal ik ze nooit meer, vanaf vandaag zal ik het met woorden moeten doen.’ ‘Ik heb al een lijst gemaakt met adressen voor de rouwkaarten,’ zei moeder. ‘Ik weet alleen niet of ik ze zelf kan schrijven. Ik heb het geprobeerd, maar ik denk niet dat iemand het lezen kan. ‘Toe, eet wat,’ en stopte een boterham in mijn hand. Eigenlijk had ik helemaal geen trek en keek of moeder iets nam. Zij had intussen al een hap uit haar boterham genomen en was aan het kauwen. Ik kon duidelijk zien dat zij er moeite mee had.

‘Drink wat,’ dacht ik, ‘dan zou het vast wel makkelijker gaan.’ Terwijl ik dit dacht, pakte zij de beker en nam een grote slok. Volgens mij een iets te grote slok, want zij proestte het uit. De melk vloog overal heen en beiden zaten wij helemaal onder. We keken elkaar aan en begonnen te lachen, wat na enkele seconden overging in schateren. Op dat moment ging de deur naar de gang open. Geschrokken sprong ik op en draaide mij om. In de deuropening stond Jesus en huilde. ‘Waar is papa,’ stamelde hij. ‘Papa is in de hemel,’ antwoordde moeder. ‘Ga nou maar lekker slapen. Papa slaapt ook.’ Jesus trok de deur dicht en rende brullend naar boven. Moeder stond op en

gooide haar brood op tafel, trok de deur open en rende hem snel achterna. Even later hoorde ik haar tegen Gesus en Gehova praten.

En toen ging de bel. Verdorie, het is al acht uur. Geschrokken ging ik naar de voordeur en deed hem open. 'Goedenavond,' zei de meneer die buiten stond. 'Ik ben Jan de Dood en heb hier aangebeld vanwege het overlijden van de heer Bellaards.' 'Was dat uw vader?' Ik knikte en zei: 'Ik ben Wouter, de oudste zoon, komt u maar binnen.' Terwijl meneer de Dood de gang inliep, gaf hij mij een hand, en condoleerde mij met het verlies. 'Neemt u plaats,' zei ik en reikte hem een stoel aan. 'Ben u alleen thuis,' vroeg hij. 'Nee, mijn moeder is boven bij de tweeling, ik zal haar even roepen.' De deur naar de gang stond nog open en ik opende mijn mond om moeder te roepen.

Maar hoe ik het ook probeerde, er kwam geen geluid mijn adem stokte. Wat nu! Gedachten flitsten door mijn hoofd. Is de man die daarbinnen zit de begrafenisondernemer of is het de Dood. De stem, de stem, dat is de stem van vanochtend. Vertwijfeld keek ik om, maar ik zag hem niet meer. Hij was verdwenen. Weg, volkomen opgelost. Mijn gedachten gingen weer terug naar vanochtend. Had ik iets gehoord of had ik gedroomd dat ik iets gehoord had? Ik wist het niet meer. Ik was het allemaal kwijt. Langzaam kwam ik weer op adem en voelde de lucht in mijn keel stromen. Ik draaide mij om en zag de Dood zitten, wachtend op mij. 'Moeder, de begrafenisondernemer is er' riep ik naar boven. 'Ik kom eraan, even de tweeling toedekken.' Met het zweet op mijn voorhoofd ging ik weer naar binnen. 'Moeder komt zo, wilt u misschien thee of een glaasje fris.' 'Een glas water graag,' antwoordde de Dood.

Nadat ik het water had ingeschonken, ging ik aan tafel zitten. Moeder was intussen al naar beneden gekomen, en de Dood condoleerde haar met het verlies van vader. 'Wil je ook een glaasje water, moeder.' 'Nee, misschien later.' 'Heb ik het goed gehoord dat de heer Bellaards is overleden door een ongeluk.' 'Ja,' zei moeder, 'de precieze toedracht is ons nog onbekend, maar hij is onder het wiel van een lesauto gekomen, en was op slag dood.' 'Hebt u hem nog kunnen zien,' vroeg de Dood. 'Ja, gelukkig wel, zijn gezicht was vrijwel onbeschadigd.'

De Dood ging door en stak zijn verhaal af, wat hij waarschijnlijk al meerdere malen vandaag had gedaan. Gezien het tempo en het monotone geluid leek het erop dat hij hardop aan het lezen was. Op een gegeven moment begon hij zijn keel te schrapen en ik merkte dat er een lichte verandering in zijn stem kwam. 'Zo,' zei hij, ik hoop dat u enigszins begrepen heeft hoe en waarvoor u verzekerd bent. Ik begrijp dat uw gedachten wel ergens an-

ders zijn, maar het moet toch geregeld worden. Vijftig rouwkaarten is dat voldoende?’ ‘Ik denk het wel,’ antwoordde moeder, ‘mijn lijstje komt niet verder dan tien.’ Tien, tien, wie zouden dat allemaal zijn. Ik had geen opa’s en oma’s meer, ooms en tantes had ik al jaren niet meer gezien. Vaders werk en misschien nog wat vage kennissen, ik was benieuwd naar die lange lijst. ‘En wat wilt u voor tekst op de kaart?’ De Dood liet een aantal voorbeelden zien, waaruit wij konden kiezen.

‘Het zijn allemaal mooie teksten,’ zei moeder, ‘maar ik heb mijn eigen tekst.’ ‘Hier,’ en zij overhandigde een stuk papier met daarop geschreven: ‘Vol ongeloof en met ontzetting delen wij u mede dat na een noodlottig ongeval van ons is heengegaan mijn lieve man en vader Jacob Jacobus Bellaards.’ ‘Goed,’ zei de Dood, ‘ik zal ervoor zorgen dat dit gedrukt wordt. Een auto en een volgauto zijn voldoende heb ik begrepen.’ Moeder knikte en de Dood schreef verder. ‘Wilt u nog wat zeggen tijdens de uitvaart en wat voor soort muziek,’ hield hij van. Deze beide vragen had moeder niet verwacht en ik zag haar denken. Een goede spreker was zij niet. Ineens ging haar hoofd omhoog en keek mij strak aan. ‘Wouter, ik kan het niet, zou jij het kunnen?’

Terwijl zij dit zei, zag ik mezelf al in de aula staan. Met opgeheven hoofd aan het vertellen hoe goed vader wel niet voor ons was en eigenlijk geen vijanden had. Vreemd eigenlijk dat je over je vaders eigenschappen gaat vertellen nu hij dood is. Waarom heb ik het gisteren of vanmorgen niet verteld, hoe goed hij was, dan had hij het zelf nog kunnen horen. Terwijl ik in gedachte de tweede zin uitsprak, begon ik steeds makkelijker uit mijn woorden te komen. Daar op de vierde rij zat vader. Glunderend over wat er komen zou. Links van hem zat de Dood wat verveeld om zich heen te kijken. De tweeling begon te zingen en het gezang ging boven mij uit. Steeds harder ging ik praten, maar de tweeling liet het er niet bij zitten en gingen krijsend door. Schreeuwend ging ik verder om boven het krijsende geluid uit te komen. ‘Stop,’ gilte moeder en plotsklaps was alles ineens stil. Je kon de stilte horen vallen, maar hij viel niet. Ik keek om mij heen maar niemand maakte aanstalten om maar iets te laten vallen. ‘En,’ zei moeder je hebt nu al lang genoeg nagedacht. ‘Nee moeder, ik denk niet dat ik het kan.

‘Goed,’ en zij draaide zich naar de Dood; dan alleen maar muziek. Na enige tijd hadden wij de juiste muziek gevonden. De Dood stopte zijn top 50 terug en ging staan. Vervolgens trok hij zijn jas aan en wilde vertrekken. ‘Ik hoop dat alles naar wens is en dat de uitvaart verloopt zoals u het gewenst hebt.’ Ik zag moeder kijken. Zij fronste haar voorhoofd en keek mij aan.

‘Eigenlijk had ik nog een wens en de hoop dat u die kan vervullen.’ ‘Vertel maar, zei de Dood en pakte de stoel vast en ging weer zitten.

‘Ik ga nu iets zeggen dat ook voor Wouter nieuw is. Vroeg of laat was je er toch achter gekomen. Het is beter dat je het van mij hoort.’ Ik spitste mijn oren. Benieuwd wat er komen ging. ‘Vader was in werkelijkheid niet zo gelukkig als iedereen dacht. Hij voelde zich niet een man en ging graag verkleed als vrouw. Hij deed dit altijd laat op de avond, als de jongens naar bed waren of op feestjes. Hij is mij altijd trouw gebleven en heeft geen andere relatie gehad. Ik denk dat zijn laatste wens zou zijn om in zijn favoriete jurk te worden begraven.’ De Dood staarde haar aan en keek toen naar mij. Natuurlijk had ik wel eens van die dingen gehoord, maar nog nooit zo dichtbij. Vader met panty’s op hakken, wie had dat nou gedacht. Zou het erfelijk zijn, in de genen zitten.

Plotseling begon ik mij zorgen te maken. Ik zag mijzelf al op grote rode hakken met paarse panty’s in een groene jurk de trap afdalen. Hoe zouden zij mij noemen? Wat kon je van Wouter maken. Misschien Stouten, dat lijkt er enigszins op, maar verder zou ik het niet weten. Ik keek moeder aan en zij verwachtte een reeks van vragen. ‘Ik snap het niet,’ stamelde ik. ‘Ik heb er nooit iets van gemerkt.’ Ineens begreep ik het Lieve Vrouwe Gasthuis. Daarom lag hij daar. Dat was zijn huis. Daar voelde hij zich thuis. ‘Het is beter dat wij eerst dit afwerken,’ vervolgde moeder en keek de Dood in zijn ogen. ‘Als u mij de kleding meegeeft, zal ik ervoor zorgen dat het in orde komt,’ zei de Dood. ‘Dank u,’ vervolgde moeder. ‘Ik heb echter nog een wens en dat is dat de jurk niet van buitenaf zichtbaar is. ‘Dat komt in orde,’ en vervolgens stapte de Dood op. ‘Jongen ik begrijp dat dit je overviel maar het is de waarheid. Laat het eerst maar eens op je inwerken. We praten er morgen nog wel over. Ik ga nu eerst naar de buurvrouw om te zorgen dat de enveloppen worden geschreven.’ Zij pakte haar jas en verliet het huis.

Ik keek om mij heen en liep vervolgens vertwijfeld rond de tafel. De borden met de boterhammen en de glazen melk stonden er nog. Stil en ongeraakt leek het wel. Een enkele hap die uit een boterham was genomen deed je anders denken. Hier was van gegeten. Als je als vreemde binnen zou komen, zou je gedacht hebben: waarom ligt dat daar, haast, telefoon, vlug weg, hier moet iets gebeurd zijn. Ik pakte de borden en gooide de boterhammen weg. Vervolgens pakte ik de glazen en bracht ze naar de keuken. Zou iedereen het weten van vader? Onbegrijpelijk, er is nog niemand aan de deur geweest. Zou moeder het wel verteld hebben. Ik keek om mij heen en probeerde nog

iets van vader te ontdekken. Alles wat ik zag, deed mij aan hem denken. De stoel, de koelkast ja zelfs de planten. Overall was vader.

Terwijl ik dat alles overzag, begonnen mijn gedachten af te dwalen naar wat er komen ging: de begrafenis. Ik sloot mijn ogen en zag alles heel helder. De auto kwam voorrijden en alle burens stonden opgesteld om hem een laatste groet te brengen. Nadat hij in de auto was gedragen, stapten wij in en reden vervolgens naar de begraafplaats. Daar eenmaal aangekomen ruiste de wind langs de bomen. Het was alsof de hemel al stond te wachten om hem op te nemen. Toen ik de kist zag, bekwam mij het gevoel of ik dit niet allemaal gedroomd had. De muziek begon te spelen en nummer drie van de top 50 drong langzaam via mijn trommelvlies naar binnen. Zou er ook een tipparade bestaan? Ik denk het niet, maar je weet het nooit.

Terwijl ik naar de kist keek, zag ik iets bewegen. Ik keek links en rechts om mij heen en ik zag dat de anderen hetzelfde deden. Ineens werd alles onrustig en de mensen begonnen te zweten. Een van de bezoekers meende ik te kennen van vaders werk. De meesten waren voor mij onbekend, op een enkele na zoals de buurvrouw. Terwijl de muziek bleef doorspelen in een traag tempo zag ik het toch duidelijk. Het deksel bewoog. De buurvrouw was het ook niet ontgaan en slaakte een gil. Geschrokken door dit geluid sprong iedereen op. Het deksel ging verder open en na enkele seconden zou vader zichtbaar zijn. Nee, dat mocht niet gebeuren. Vader zou voor iedereen te zien zijn. Ik rende naar voren en sprong boven op het deksel. 'Nee, nee, blijf liggen,' dacht ik en drukte zijn arm terug. De omstanders kwamen nu ook in beweging en begonnen aan mij te trekken. 'Laat hem eruit,' schreeuwden zij. 'Nee, nooit,' riep ik terug. Terwijl zij aan mij trokken, viel de kist van de baar en vader rolde er uit. De omstanders deinsden achteruit bij het zien van vader.

Zo hadden zij hem nog nooit gezien. De jurk, de jurk. Verdomme, nou zag iedereen het. Moeder rende snikkend naar mij toe en pakte mij vast. Haar tranen rolden op mijn gezicht en zij kneep mij stevig in mijn arm. Geschrokken door de pijn opende ik mijn ogen en keek in het rond. Ik was niet weggeweest en stond nog steeds in de kamer. Moeder hing om mijn nek en jankte luid uit. 'Kalm maar ma, zal ik de dokter bellen om wat rustiger te worden?' 'Zij gaf geen antwoord en staaarde langs mij heen. 'Nee,' zei ze even later, 'ik wil naar vader.' 'Ga jij maar, ik blijf wel op de jongens passen,' zei ik. 'Goed, ik blijf niet zo lang weg.' Zij pakte haar jas en liep de deur uit. Voordat zij de deur achter haar dichtdeed, riep ze nog: 'Ik vraag wel aan de buurman of hij met me mee gaat.' Vervolgens trok zij de deur

dicht en voordat ik het door had, stond ik alleen in de kamer. Een doodse stilte overviel me. Vreemd, heel toepasselijk deze woorden, een doodse stilte overal om mij heen. Ik hoorde geen verkeer, geen radio, televisie. Nee, zelfs de tweeling maakte geen geluid.

‘Wat zal ik nu eerst gaan doen.’ Mijn fiets zoeken. Nee, dat lijkt mij geen goed idee. Je weet nooit in het donker en ik heb vandaag al genoeg meegeemaakt.’ Ineens gingen mijn gedachten terug naar de Dood. ‘Vijftig brieven? Is dat voldoende?’, vroeg hij. Moeder vond tien wel genoeg. ‘De lijst, waar is de lijst? Hij moet hier toch ergens zijn.’ Overal waar ik zocht, geen lijst. Ach, ineens wist ik het weer. Moeder was naar de buurvrouw gegaan om de enveloppen te laten schrijven. Dan maar wachten tot moeder thuis is.

Ik deed de televisie aan. Er was niets bijzonders op de buis, maar ik moest wat afleiding hebben. Misschien dat vader in het nieuws was. Ik was precies op tijd; de nieuwsuitzending begon. Wil ik dit wel zien? Misschien zijn er beelden opgenomen terwijl vader nog onder de lesauto lag. Geschrokken door deze feiten drukte ik de tv uit. Wat nu?

Ik ging zitten in vaders stoel en wreef over de leuning. ‘Wat zal ik hem missen.’ Ondanks al zijn driftbuien was het evenwel een goede man. Mijn hoofd begon te malen en ik viel in slaap. Ik weet niet hoe laat moeder thuis gekomen was, maar toen ik wakker werd zat zij huilend aan tafel. ‘Kan ik wat doen?’ vroeg ik geuwend. ‘Nee hoor, het is goed zo,’ antwoordde zij. Zou ik het vragen of wachten tot morgen. Of zou ik het wel op de begrafenis zien. Nee, ik moest het nu vragen. ‘Moeder, wie komen er allemaal?’ ‘Wie bedoel je?’ ‘Ik bedoel de mensen op de begrafenis.’ ‘Oh, dat zijn enkele familieleden, je vader had nog een paar zusters, zijn werk en nog wat vrienden. Het zal we vreemd zijn om deze na jaren weer te zien.’ ‘Gek toch, dacht ik, iedereen heeft wel een opa en een oma en ik heb er geen een.’ ‘Moeder, waarom heb ik geen opa of oma?’. Moeder keek een beetje opzij en zij antwoordde: ‘Onze beide ouders zijn al vroeg overleden.’ Dat was het, meer wilde ze er niet over kwijt. ‘Kom laten we maar proberen te slapen.’ Ze deed het licht uit, de deur op slot en wij gingen naar boven. ‘Welterusten moeder,’ riep ik haar na.

Het was ochtend. Beneden hoorde ik de geluiden van de tweeling. Tijd om op te staan, dacht ik. Goh, ik had heerlijk geslapen. Voor zover ik wist had ik niet gedroomd. Ik kon echter de verleiding niet weerstaan om uit het raam te kijken. Vreemd, mijn fiets stond daar alsof hij nooit was weg geweest. Zou ik nu toch weer dromen? Ik trok een broek en een shirt aan en liep hinkelend de trap af. Moeder zag dat en zei: 'Op een dag bekeer jij je nog.' Vervolgens liep ik de kamer in en plofte op een stoel aan de eettafel.

De tafel was gedekt. Precies zoals moeder dat altijd deed, alleen stond er nu een bord minder. Ik zocht de kaas, maar zag hem niet liggen. Ik wilde het juist aan moeder vragen, maar iets in mij zei: 'Dat kan je beter niet doen.' Ik sloot mijn lippen en smeerde mijn boterham met jam.

'Ik denk dat ik vandaag maar naar kantoor ga, moeder, om te vertellen wat er gebeurd is.' 'Dat is goed jongen maar ik denk dat ze het al weten.' 'Misschien dat je gelijk de papieren kan meenemen en een overlijdensbrief?' 'Zit er al een postzegel op?' vroeg ik. 'Nee, dit is voor de verzekeringsmaatschappij waar jij werkt. 'Waarvoor zijn wij dan verzekerd?' vroeg ik. 'Je vader had nog een klein pensioentje en als je voor je pensioendatum overlijdt, krijgt de weduwe elke maand een uitkering plus een toeslag voor de kinderen.' Zij vervolgde: 'Als ik het goed begrijp zal dat geen vetpot zijn en zullen wij voorzichtig moeten doen met wat we kopen.' Ja, als zij net zoveel uitkering geven als mijn maandsalaris, dan kan je het wel vergeten, dacht ik.

Nadat ik mijn ontbijt op had, ging ik mij wassen en aankleden. Eenmaal terug beneden pakte ik de envelop en wilde naar mijn fiets lopen. Oh nee, dacht ik, vandaag niet, het zal niet weer gebeuren. Eén zo'n dag is genoeg in een mensenleven. Ik liep terug en riep: Ik ga wel lopen, dan kan ik terug je fiets meenemen. 'Doe je jas aan, het is fris en ze hebben ook nog regen voorspeld.' Ook dat nog. Ik pakte mijn jas en liep naar buiten.

Met de fiets was het een klein kwartiertje; lopend echter was het wel drie kwartier. 'Zal ik nog even langs vader gaan?' dacht ik. Het is niet zover om. In plaats van rechtdoor te lopen sloeg ik bij de eerste kruising linksaf. Het Gasthuis was wel een stuk om, maar ik had toch alle tijd. Toen ik en-

kele honderden meters verder liep kwam ik in een straat vol met winkels. Mooie etalages, de een nog mooier dan de ander. Een van de etalages trok mij aan. Ik liep wat meer naar het raam en schrok. In de etalage stond een mannenpop met een jurk. Zijn hoofd was helemaal kaal. Een warm gevoel becroop mijn lichaam. Ik kreeg het steeds warmer. Zouden zij het weten, wie had deze misselijkmakende grap bedacht? Ik keek schuchter om mij heen en keek of ik iemand herkende. Ik zag echter niemand. Ook de winkel leek gesloten. Hoe kan dat nou? Een drukke winkelstraat, geen passanten en alles dicht. Plotseling hoorde ik het luiden van de kerkklok. Zeven maal achter elkaar. Zo vroeg nog, dacht ik, en tegelijkertijd was de stilte op straat beantwoordt. Ik had geen besef meer van de tijd. Toen ik wat dichterbij kwam, zag ik de etalagepop veel beter. Het gezicht was vrouwelijk met wat mannelijke trekken. Gek, dat zonder haar een vrouw op een man lijkt. Met deze laatste gedachte vervolgde ik mijn weg.

Het was nu niet ver meer, nog een laatste hoek en ik zou het Gasthuis zien. Terwijl ik de straat overstak, kijkend naar links en rechts, begonnen mijn benen steeds moeilijker te bewegen. Eenmaal aangekomen aan de overkant van de straat werd het mij bijna onmogelijk gemaakt om nog een stap te zetten. Iets weerhield mij om verder te lopen. Ik keek nog eens om mij heen, maar ik zag niets en er gebeurde niets bijzonders. Het deed mij denken aan gistermorgen. Een geluid en geen gezicht. Zou het mij achtervolgen of verbeelde ik mij alles maar. Met vereende kracht zette ik mijn ene voet voor de andere. Dit lukte een paar maal achter elkaar en voordat ik het doorhad stond ik al snel om de hoek. Voor mij verrees het Gasthuis. Langzaam begon ik te beseffen dat mijn lichaam hevig protesteerde. Misschien was het maar beter om niet te gaan. Misschien was het veel beter om met moeder te gaan. Ik wist het antwoord niet en draaide mij om naar de gevels.

In mijn ooghoeken ontwaarde ik iets. Het bewoog en staaarde mij aan. Klaar om aan te vallen. De enorme vis bedacht zich geen moment en vloog naar voren. Geschrokken door deze plotselinge aanval stond ik verstijfd van schrik. In mijn gedachten zag ik de bejaarden die door de vissen verslonden werden. Nee, nee, dit zal mij niet overkomen. Als door een bliksemflits getroffen begon mijn lichaam van top tot teen te trillen. De vis was hierop niet berekend en hield in. De trillingen gingen langzaam weg en ik kreeg weer controle over mijn lichaam. De vis keek mij met zijn grote ogen aan en begon te praten. 'Eigenlijk zou ik morgen aan je hengel moeten hangen, maar zover zal het waarschijnlijk niet komen.' 'Nee, morgen niet, dan had ik wel wat anders te doen.' Ik sloot mijn ogen en liet alles nog eens de revue

passeren. Toen ik ze weer opende, was de vis weg. Een onbevredigd gevoel maakte zich van mijn meester. Alweer een vis, was dat mijn lot? Eindigen in het water en opgevreten door de vissen. Ik hoopte het niet en vervolgde mijn weg.

Eenmaal aangekomen bij mijn werk zag ik dat ik veel te vroeg was. Alles was nog donker en alleen de portier was al aan het werk. Of zou het de nachtportier zijn dan was hij nog aan het werk. Vreemd toch die woorden. Toen ik hem passeerde werd ik gecondoleerd met het verlies van mijn vader. 'Dank u wel,' zei ik en vervolgens liep ik naar binnen, wetende dat het nieuws al bekend was. Normaal sloop ik door de gang naar boven, maar nu was dat niet nodig. Niemand kon mij zien. De meesten die hier werkten kenden alleen maar mijn gezicht en waren waarschijnlijk niet bekend met het overlijden van mijn vader. Ik had intussen trek in koffie gekregen en liep naar de koffieautomaat.

Nadat de koffie klaar was, ging ik naar boven. Vreemd, door deze gangen te lopen en niet te worden bespied en te worden bespot. Eenmaal op mijn afdeling zag ik mijn bureau. Ik verwachtte een enorme stapel, maar nee, er lag helemaal niets. Eerst mijn jas maar eens uit doen. Zouden ze het verstopt hebben. Ik keek onder het bureau en zocht in kasten, maar nee, alles was weg. Zou het altijd al zo geweest zijn?, vroeg ik mij af. Gewoon iedere dag naar kantoor en in gedachten hele stapels werk verzetten. Ik had wel eens gelezen dat een ambtenaar druk was met eenzelfde stapel, die vervolgens van links naar rechts over zijn bureau ging en de volgende dag hetzelfde deed, maar dan in omgedraaide vorm. Net toen ik twee ambtenaren in mijn gedachten kreeg met ieder een bureau en een stapel werk voor beiden, stapte Joke binnen.

'Goedemorgen, Wouter.' Ik beantwoorde haar ook met goedemorgen en had nog steeds het beeld voor ogen van twee ambtenaren met twee bureaus en een stapel werk. 'Gecondoleerd,' zei Joke. 'Dank je,' antwoordde ik. Vervolgens zag ik de eerste ambtenaar de stapel links op zijn bureau pakken. Hij pakte het eerste vel papier en las het door en gaf het door aan zijn collega. Op zijn beurt deed deze collega precies hetzelfde om vervolgens het document aan de rechterkant van bureau neer te leggen. Na enkel uren was de linkerstapel geslonken en de rechter stapel werd steeds hoger. Wat zou er gebeuren als er eentje een vrije dag had? Grote paniek, niemand om het vel aan te pakken. En wat zou de volgende dag moeten gebeuren. Ik kwam er niet uit. Mijn hersens begonnen te koken.

‘Hé,’ riep Joke met een verontwaardigde stem, ‘waarom zeg je niets terug.’ Niets terug, had zij mij wat gevraagd dan? ‘Sorry,’ zei ik. ‘Ik ben nog wat in de war.’ Even later zaten wij over de dood van mijn vader te praten. ‘Wanneer wordt hij begraven?’ vroeg ze. ‘Morgen,’ zei ik. ‘Waar blijft Martin, is hij soms met vakantie?’ vroeg ik. ‘Ja, min of meer,’ zei Joke. ‘Hij heeft ontslag genomen, dus die zie je hier niet meer.’ ‘Misschien wat voor jou, zijn baan.’ ‘Het is leuk werk en het wordt beter betaald dan voor wat je nu doet.’ ‘Wat doet hij dan precies?’ vroeg ik haar? ‘Hij zorgt dat de polissen in het systeem komen, zodat ik in geval van overlijden de betalingen kan maken. Voor de rest gaat het allemaal geautomatiseerd. Eenmaal in de computer en je hoeft er nooit meer naar om te kijken, totdat diegene die het verzekeringgeld ontvangt ook komt te overlijden.’ ‘Ben je eindelijk eens een keer van de post sorteren af.’ ‘Nou,’ zei ik, ‘het lijkt mij een goed idee.’ ‘Oké dan,’ vervolgde Joke. ‘Ik zal mijn best voor je doen. Je hoort het wel.’

In gedachten zag ik mij al zitten. ‘Waar blijft de post?, riep ik naar de andere hoek van de kamer. Eindelijk zat ik op mijn plaats. Ik was hier nog geen jaar en nu al promotie. Ik zag ze al kijken bij de bank, wanneer mijn salaris binnenkwam. ‘Zo zo,’ zeiden ze tegen elkaar, die Wouter heeft het ver geschopt. Ik stopte met mijn limousine voor de bank en liep naar binnen. ‘Ik kom mijn geld halen,’ vroeg ik aan de bankbediende. De bediende kwam achter zijn bureau vandaan en overhandigde mij een dikke envelop. Terwijl hij dit deed, zei hij: ‘Alstublieft, meneer Bellaards.’ Ik knikte en stak de envelop veilig in mijn binnenzak. ‘Is er nog iets,’ riep Joke’ kan ik nog wat voor je doen?’ Geschrokken door haar stem keek ik in het rond en wist na enkele seconden dat ik niet meer in de bank was. ‘Vreemd, ik zou erop zweren dat ik aan het loket had gestaan.’ ‘Nee,’ zei ik. Ik ga maar weer eens!

Ik pakte mijn jas en wilde weggaan toen ik de envelop uit mijn jas zag steken. Zou het dan toch waar zijn? Ben ik bij de bank geweest en barst ik nu van het geld? Opeens werd alles weer helder. Ik trok de envelop eruit en overhandigde hem aan Joke. ‘Hier de kopiepolis en een overlijdensbrief.’ Zij pakte de envelop aan en liep terug naar haar werkplek. Hierna rende ik hard het kantoor uit en struikelde bijna over een stapel papieren, die in de gang waren opgesteld. Aha, dacht ik, hier zijn ze dan. Heb ik ze toch nog gevonden.

Ik rende het gebouw uit, happend naar lucht. Eenmaal buiten gekomen ging het stukken beter. Frisse lucht, een lichte regen en ik dacht uiteindelijk aan niets. Ik voelde in mijn jaszak en dacht: ‘Wat is dat nou weer.’ Toen ik het uit mijn jaszak haalde, wist ik eerst niet wat het was. Ja, een sleutel, dat

had ik gauw genoeg gezien. Zo te zien was het een fietssleutel. Maar waar paste die op. Ik keek om mij heen om te ontdekken of ik iets zag. Helaas ik zag niets, zelfs iets van niets was niet te zien. Mijn hersens begonnen te kraken en ik liet alles nog eens de revue passeren. Van mijn fiets was hij niet, die zag er toch heel anders uit. Ik was komen lopen, dus dat kon hem gewoon niet zijn. Zou Joke de sleutel stiekem in mij jaszak gestopt hebben? Toen ik daar wat dieper over nadacht, werd mijn aandacht getrokken naar een hek. Het hek was slechts een tiental meters van mij verwijderd. Iets bij dat hek kwam mij bekend voor en langzaam liep ik er naartoe. Eenmaal bij het hek aangekomen, zag ik iets bekends. Is dat niet de fiets van moeder, hoe komt die nou hier? Hoe ik het ook probeerde, het kwam niet naar boven. Ik begon mij steeds minder prettig te voelen en kreeg meer en meer het idee dat er wat met mij aan de hand was. Het zweet brak mij nu aan alle kanten uit.

‘Ik moet weg,’ dacht ik, ‘weg van hier.’ Ik stopte de sleutel in het slot en draaide hem daarna om. Het slot sprong open en met een ferme zwaai sprong ik op de fiets om vervolgens in een snel tempo naar huis te fietsen. Eenmaal thuisgekomen zette ik de fiets tegen de muur. Moeder keek uit het raam en zag dat haar fiets weer terug was. Bedankt jongen, knikte ze en liep terug de kamer in. Die middag gingen we met de jongens naar het Gasthuis. Zij had wat van de dokter gekregen om rustig te blijven en had mij ook een paar pillen gegeven.

Geld voor een taxi was er blijkbaar niet meer en wij gingen met de bus. De bus stopte niet ver van het Gasthuis vandaan en wij stapten uit. Ik keek schichtig om mij heen, want ik was de vis van vanochtend nog niet vergeten. Met grote stappen liep moeder naar de ingang en ik rende achter haar aan. Bij het binnengaan gingen wij direct linksaf via de gang naar de kamer. Zo kwamen wij in ieder geval de vissen in de hal niet tegen. Moeder klopte op de deur. Ik dacht wat te horen, maar waarschijnlijk was dat een geluid van buiten. Uit de kamer kwam niets. Moeder opende de deur en wij gingen naar binnen. Vader lag er nog precies hetzelfde bij als de dag tevoren. Er was echter een verschil. Hij lag in zijn mooiste jurk en had een pruik op. ‘Vreemd om hem zo te zien, moeder,’ zei ik. ‘Ja, dat kan ik mij voorstellen’ antwoordde ze, ‘ik was er al aan gewend.’ ‘Maar het is beter zo.’ Moeder was al de hele ochtend bij hem geweest. Ik voelde aan zijn wang en deze was ijskoud. ‘Kijk nog maar eens goed naar hem,’ zei ze. ‘Dit is de laatste keer dat wij hem nog zien.’ De tweeling begreep er niets van en dacht dat vader bij het toneel was gegaan. Gek eigenlijk dat hij dat nooit gedaan heeft. Talloze